

Locatiecode 2RA1110, Postbus 50, 6920 AB Duiven

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Zijne excellentie de heer dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Bezoekadres
Groningensingel 1
6835 EA Arnhem
Postadres
Locatiecode 2RA1110
Postbus 50
6920 AB Duiven

www.alliander.com

Contactpersoon
Ruud Berndszen
T.: 088-5426363

Datum
30 mei 2016

Betreft
Reactie i.k.v. internetconsultatie Evaluatiewet WNT

Excellentie,

Hierbij maakt Alliander N.V. (Alliander) graag gebruik van de gelegenheid om een reactie te geven op het conceptwetsvoorstel 'Evaluatiewet WNT' (hierna: Evaluatiewet).

Alliander streeft naar een gematigd beloningsbeleid

Alliander onderschrijft het streven naar een gematigd beloningsbeleid voor de (semi-) publieke sector. Alliander heeft geen bezwaar tegen WNT-1 (130% van een ministersalaris) en heeft daarom, terwijl dit niet wettelijk verplicht was, dit plafond vrijwillig ingevoerd voor haar gehele onderneming. Bezoldigingen boven dit niveau, ook van de leden van de Raad van Bestuur, worden afgebouwd.

Het speelveld op de arbeidsmarkt is voor Alliander (en Enexis) t.o.v. staatsdeelnemingen zeer ongelijk

Alliander heeft wat betreft haar arbeidsmarktpositie te maken met een sterk ongelijk speelveld ten opzichte van Staatsdeelnemingen als TenneT¹ en Gasunie. De salarissen van hun bestuurders zijn circa 2 x hoger dan het salarisplafond van WNT-1. Door de invoering van WNT-2 is de maximale beloning voor topfunctionarissen van netbeheerder Liander bovendien verder verlaagd.

Evaluatiewet maakt het ongelijke speelveld op de arbeidsmarkt nog ongelijker

Het conceptwetsvoorstel heeft onder andere tot doel de reikwijdte van de WNT uit te breiden. Daarmee zou Alliander, als moedermaatschappij van Liander, onder het bereik van de WNT kunnen komen te vallen.

¹ "The remuneration policy is determined by the shareholder", p. 69 van het Integrated Annual Report 2015 van TenneT dat te vinden is op de website van TenneT: <http://annualreport.tennet.eu/2015/annualreport/userfiles/pdf/TenneT-AR15.pdf>

Dat geldt eventueel ook voor andere groepsmaatschappijen².
Het ongelijke speelveld op de arbeidsmarkt zou hierdoor nog verder worden vergroot.

Evaluatiewet in combinatie met WNT-3 geeft ernstige problemen op de arbeidsmarkt

Als Alliander of andere groepsmaatschappijen daarvan onder de WNT zouden worden gebracht, betekent dit bij de invoering van WNT-3, dat niemand hiervan meer mag verdienen dan een (effectief) bruto jaarsalaris van ca. EUR 145.000. De invoering van de WNT 2-norm, die een verlaging inhield van de bezoldigingsnorm naar 100% van de bezoldiging van een minister, leidt tot een forse inperking van de beloningshoogte tot onder de mediaan van de Nederlandse beloningsbenchmark (tot 50% daaronder)³. Alliander voorziet ernstige problemen in de benodigde kwaliteit van de bezetting. Met het thans voorliggende conceptvoorstel geldt deze norm niet alleen voor Liander, maar eventueel ook voor andere groepsmaatschappijen.

De energietransitie stelt in hoog tempo zwaardere eisen aan de bedrijfsvoering, kennis en competenties van bestuurders en (technische- en IT-) specialisten bij netwerkbedrijven. Alliander gaat op de arbeidsmarkt de concurrentie aan met staatsdeelnemingen TenneT en Gasunie en qua omvang en soort know-how, met vergelijkbare bedrijven zoals KPN. Al op dit moment merken wij daarvan de gevolgen. Geschikte kandidaten voor vacatures op belangrijke posities haken tijdens de sollicitatieprocedure af.

Evaluatiewet in combinatie met WNT-3 versterkt ongelijkheid

Het ongelijke speelveld in vergelijking met staatsdeelnemingen wordt logischerwijs nog schrijnender als het WNT-2 salarisplafond niet alleen voor bestuurders maar ook voor de medewerkers zou gaan gelden. TenneT en Liander werken letterlijk samen aan een groot deel van de onderstations in Nederland. Het is nu al zo dat specialisten vanwege het salarisverschil overstappen naar TenneT. TenneT is ca. 2 kilometer van het kantoor van Alliander gevestigd. Het dreigende vertrek van medewerkers voor een hoger salaris is dus een reële optie; men behoeft bijvoorbeeld niet eens met het gezin te verhuizen.

Het gaat er voor je beloning niet om wat je doet, maar wie je aandeelhouder is

De wetgever heeft ervoor gekozen om staatsdeelnemingen buiten het bereik van de WNT te laten vallen. De overweging daarbij was, dat dát niet nodig is omdat de Staat bij die bedrijven zelf het beloningsbeleid bepaalt. Het is onbegrijpelijk dat die mogelijkheid aan deelnemingen van Nederlandse gemeenten en/of provincies wordt ontnomen.

De Staat als aandeelhouder is niet alleen niet gehouden aan de WNT, maar past de WNT-normering ook niet toe. Het onderscheid of de aandelen worden gehouden door de rijksoverheid dan wel door de gemeentelijke- of provinciale overheid rechtvaardigt echter geen onderscheid in de maximale beloning.

² Deze maatregel wordt in het voorliggende conceptwetsvoorstel niet met de nodige waarborgen omkleed. De verruiming van het begrip gelieerde vennootschappen heeft tot gevolg dat de minister op grond van artikel 1.3 lid 2, WNT vennootschappen kan toe voegen aan een lijst met rechtspersonen waarop de WNT van toepassing is. De verruimde bevoegdheid wordt door het conceptwetsvoorstel niet ingekaderd en afzonderlijke besluiten worden niet aan het parlement voorgelegd.

³ Hay beloningsdatabase algemene NL arbeidsmarkt, vergelijk met mediaan waarde total cash bruto jaarinkomen voor zwaardere functies (onder Raad van Bestuur).

De ongelijke behandeling door de wet van bedrijven met gemeentelijke- of provinciale aandeelhouders ten opzichte van bedrijven met de rijksoverheid als aandeelhouder is volstrekt willekeurig. Het is bovendien in strijd met het beginsel van gelijke behandeling van gelijke gevallen.

De Staat laat in haar optreden zien dat de WNT-normering niet past

De Staat voert bij haar eigen bedrijven in de energiesector een beloningsbeleid dat afwijkt van de WNT. Dit beleid geldt overigens in brede zin voor alle staatsdeelnemingen⁴.

De Staat als aandeelhouder vindt dat de bezoldiging van haar bestuurders moet worden bepaald aan de hand van een benchmark gebaseerd op beloningen in de publieke-, semi-publieke- én private sector. De benodigde uiteindelijke beloning valt logischerwijs beduidend hoger uit dan de WNT-norm.

Er lijkt geen rechtvaardiging voor de Staat om enerzijds ten aanzien van de eigen deelnemingen tot die conclusie te komen en tegelijkertijd door het gemeentelijke- en provinciale aandeelhouders vastgestelde beloningsbeleid te verbieden.

Ook uit de manier waarop de rijksoverheid zelf om gaat met de WNT blijkt dat de WNT-2-norm niet past. Men kiest bij benoemingen op WNT-plichtige posities die onder haar eigen directe verantwoordelijkheid vallen op basis van arbeidsmarktoverwegingen immers met regelmaat voor een beloning boven het salarisplafond van WNT-2.

Doel van de WNT is bereikt

Het evenredigheidsbeginsel vereist dat overheidsingrijpen niet verder gaat dan nodig is om de daaraan ten grondslag liggende doelstellingen te bewerkstelligen. De invoering van WNT-1 heeft geleid tot de beoogde versoering in beloning in de (semi-)publieke sector en het voorkomen van excessen.

De introductie van de, algemeen geformuleerde, antimisbruikbepaling (met omkering van bewijslast) zal leiden tot onwenselijke situaties omdat het de verantwoordelijke minister feitelijk een bevoegdheid geeft om naar eigen inzicht – en ogenschijnlijk willekeurig – rechtspersonen onder de WNT te brengen. Daarmee verwerft de toezichthouder zich een bepalende invloed op bedrijfseconomische beslissingen van rechtspersonen op afstand van de publieke taak.

Evaluatiewet geeft onhanteerbare onzekerheid op de arbeidsmarkt

De Evaluatiewet geeft de minister de vrijheid om achteraf te bepalen of een bedrijf (binnen een holding) onder de WNT valt. Dit geeft onhanteerbare onzekerheid op de arbeidsmarkt. Welke geschikte kandidaat komt nog bij een bedrijf werken wanneer in het arbeidsvoorwaardengesprek uitgelegd moet worden, dat de aangeboden en bij de functiezwaarte passende beloning misschien binnen het bestek van een paar maanden (na besluitvorming van de minister krachtens AMVB) aanzienlijk naar beneden moet worden aangepast?

⁴ Onder meer: NS, Schiphol, Havenbedrijf Rotterdam

Datum
30 mei 2016
Pagina
4 van 4

Het doel van de Wet Normering Topinkomens is bereikt. WNT-2, WNT-3 en de Evaluatiewet leiden tot onevenredige problemen op de arbeidsmarkt voor de (semi-)publieke bedrijven. Invoering daarvan is (en was) disproportioneel. Onrechtvaardigheid en willekeur in beloning demotiveren bovendien de mensen die zich intrinsiek gemotiveerd voor een gematigd salaris inzetten voor het publieke belang.

Tot slot

Wij zijn van mening dat dit conceptwetsvoorstel tot een situatie leidt die inbreuk maakt op het gelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het verbod op willekeur, alsmede tot een verdere verstoring van de reeds verstoorde arbeidsmarktverhoudingen binnen de (semi-)publieke energiesector.

Daarnaast achten wij dat de zorgvuldigheid van bestuur niet gewaarborgd is omdat in dit voorstel een verduidelijking van de afwegingscriteria ontbreekt en een parlementaire toets op afzonderlijke ministeriële besluiten met belangrijke bedrijfseconomische consequenties (door middel van 'voorhang') niet mogelijk is.

Met vriendelijke groet,
Alliander N.V.

P. C. Molengraaf
Voorzitter Raad van Bestuur